

Comisia juridică, numiri și imunități

Coraport asupra proiectului de lege privind protecția specială a copiilor împotriva deplasării în străinătate sau reținerii ilicite (nr. 326 din 13. 11. 2024)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege privind protecția specială a copiilor împotriva deplasării în străinătate sau reținerii ilicite, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului și comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost elaborat cu scopul perfecționării cadrului normativ existent privind punerea în aplicare a prevederilor *Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii*, ratificată de Republica Moldova la 1 iulie 1998 și oferirea unui cadru juridic pentru identificarea soluțiilor privind înapoierea promptă a copiilor cu vârstă până la 16 ani, victime ale deplasării/reținerii ilicite, la locul unde își au reședința obișnuită.

În vederea realizării scopului propus, proiectul instituie competențe clare Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în calitate de autoritate centrală conform Convenției, menite să asigure localizarea unui copil deplasat sau reținut ilicit, înapoierea copilului, inclusiv prin inițierea procedurilor judiciare/administrative și colaborarea, prin schimb de informații, cu alte state în legătură cu aplicarea Convenției.

Noile prevederi propuse vin să clarifice și să stabilească expres etapele procesării cererilor privind înapoierea copilului și procedura detaliată a examinării cererilor de către instanța de judecată competentă - Curtea de Apel Chișinău, adoptarea măsurilor de protecție a copilului de către instanța de judecată pe durata procesului, inclusiv ridicarea pașaportului copilului sau a altui document de călătorie sau interzicerea traversării de către copil a hotarelor Republicii Moldova pentru o anumită perioadă de timp, procedura în cazul neexecutării hotărârii judecătorești de înapoiere a copilului, cu implicarea executorilor judecătorești, precum și procedura și termenul contestării hotărârii judecătorești.

De asemenea, proiectul prevede posibilitatea soluționării cauzelor prin mediere, precum și asigurarea asistenței juridice garantate de stat pentru persoanele afectate de deplasarea ilicită a unui copil, dar și atribuțiile Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat în acest sens.

Urmare a examinării proiectului Comisia juridică, numiri și imunități atrage atenția asupra următoarelor aspecte:

Noțiunile ”*deplasarea ilicită a copilului*” și ”*reținerea ilicită a copilului*” urmează a fi reanalizate ținând cont de prevederile art. 3 din Convenție, care stabilește că ” Deplasarea sau neînapoierea unui copil se consideră ilicită: a) când are loc prin violarea unui drept privind încredințarea, atribuit unei persoane, unei instituții sau

oricărui alt organism acționând fie separat, fie împreună, prin legea statului în care copilul își avea reședința obișnuită, imediat înaintea deplasării sau neînnoțirii sale”.

De asemenea, Comisia atenționează asupra contradicției dintre prevederile art. 3 ale proiectului și art. 1 alin. (2) din Legea nr. 260/1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova potrivit căreia, minorii au dreptul de a ieși și de a intra în Republica Moldova numai însoțiți de unul dintre reprezentanții lor legali sau de un însoțitor, desemnat prin declarație de către reprezentantul legal a cărui semnătură se legalizează de notar sau de alte persoane abilitate prin lege cu astfel de funcție. În declarație se indică scopul călătoriei, durata acesteia și țara de destinație.

Articolul 8 din proiect, care prevede soluționarea cauzelor prin mediere, necesită a fi examinat prin prisma competenței instituțiilor statului în domeniul medierii, reglementată de Legea cu privire la mediere nr. 137/2015. Potrivit art. 9 din legea vizată, la momentul actual, atribuțiile în domeniul medierii sunt exercitate de Consiliul de Mediere. În acest context, Uniunea Mediatorilor, prevăzută la alin. (2) art. 8 din proiect se va substitui cu Consiliul de Mediere.

Comisia recomandă examinarea suplimentară a art. 17 alin. (2) și art. 27 din proiect în sensul asigurării calității reglementării. Asemenea expresii normative ca:

”Instanța de judecată poate ține seama de lege și de hotărârile judiciare și administrative străine pertinente”, sau ” În funcție de împrejurări, autoritatea centrală a Republicii Moldova poate solicita ..” generează imprevizibilitate și ambiguitate, interpretări abuzive și practici neuniforme de aplicare a normelor în cauză.

În rezultatul discuțiilor pe marginea proiectului de lege **nr. 326 din 13 noiembrie 2024** Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor săi, îl propune spre examinare și adoptare, în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Președinta Comisiei

Veronica ROȘCA